

Nr 113.

Av herr Siljeström, om beredande av felräkningspengar åt vissa domsagobiträden.

Enligt den av 1942 års riksdag antagna domsagoreformen, som trätt i kraft den 1 juli 1943, hava även de icke rättsbildade domsagobiträdenas avlöningsförhållanden helt övertagits av staten. Efter en övergångsperiod av fem år från sistnämnda datum skola vissa mera kvalificerade sådana befattningshavare, som nu äro underkastade civila icke-ordinariereglementet med högsta placering i lönegrad Eo 11, för ett fåtal i de största domsagorna, i lönegrad 9 i regel samt i lönegrad 7 i de mindre domsagorna, överföras till motsvarande lönegrad i civila avlöningsreglementet. Med hänsyn till de växlande arbetsförhållandena i domsagorna ha likaväl Kungl. Maj:t och riksdagen icke kunnat taga bestämd ställning till det framtida behovet av befattningar i olika lönegrader.

Emellertid torde kunna påstås, att dessa löneförmåner icke stå i rimlig proportion till det ansvar, som ålägges det kvalificerade domsagobiträde, vilket av vederbörande hovrätt förordnats att på eget ansvar ensam omhändervar stämpelförsäljningen i domsagan samt därmed sammanhängande uppgift. Det kan nämnas, att i den största domsagan i landet uppgår den normala kassaomslutningen till ca 2 milj. kronor om året, vilket till allra största delen inflyter i kontanter. Vid mottagandet av dessa medel kan naturligtvis en felväxling mycket lätt ske. Samtidigt är att observera, att på grund av tekniska svårigheter i arbetet handhavandet av dessa stämplarna icke kan skötas av en enda person, utan måste flera olika personer var för sig handlägga någon viss detalj däraf, åtminstone i de större domsagorna, så att den för stämplarna ensam ansvarige icke har någon möjlighet att ständigt kontrollera stämpelarbetets fortskridande intill dess slutredovisning avlagts. Det kan sålunda hända, att brister i redovisningen uppstår utan att det därför formellt ansvariga biträdet gjort sig skyldigt till fel eller försummelse, ehuru väl denna person blir ersättningskyldig för beloppet gentemot kronan.

På grund härav synes det riktigtast, att statsmakterna medverka till vissa garantier mot dylika risker för den enskilda stämpelförsäljaren. Detta skulle kunna ske på samma sätt som långt tidigare genomförts i såväl statens affärsdrivande verk, såsom posten, järnvägarna, riksbanken m. fl., som i det enskilda näringslivet och därvid visat sig erbjuda påtagliga fördelar, nämligen att särskilda felräkningspengar

utgå efter vissa normer utöver den ordinarie avlöningen till kassaförvaltande tjänsteman. Det synes hittills icke hava observerats, att principiella skäl med minst samma styrka tala för att dylika felräkningspengar tillkomma stämpelförsäljare i underrätt som att de, vilket nu är fallet, tillkomma den tjänsteman i poststyrelsen, som där försäljer och därifrån levererar stämplarna till domsagorna.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställes,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om förslag till årets riksdag om felräkningspengar till domsagobiträde, som av vederbörande hovrätt förordnats att på eget ansvar omhändervisa stämpelförsäljningen och stämpelbeläggningen i domsagan.

Stockholm den 23 januari 1945.

Gösta Siljeström.
